

Kasvun ja oppimisen lautakunta 06.05.2026 § 104

§ 104

Lukuvuosimaksut toiselle asteelle opiskelemaan tuleville kolmansien maiden kansalaisille 1.8.2026 alkaen

Valmistelijat / lisätiedot:
Tuulosniemi Susan

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että 1.8.2026 jälkeen Espoon kaupungin nuorten lukiokoulutuksessa aloittaville kolmansien maiden kansalaisille asetetaan seuraavat lukuvuosimaksut lukuvuodelle 2026–2027 lukiolain 34 a §:ssä säädetyn mukaisesti:

Kansallinen lukiokoulutus: 10 300 euroa/lukuvuosi (ALV 0 %).
International Baccalaureate (IB) Diploma Programme -linja: 10 300 euroa/lukuvuosi (ALV 0 %).

Käsittely

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Merja Narvo-Akkolan estyneenä ollessa asian esitteli perusopetuksen johtaja Juha Nurmi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Tausta

Laajennettu oppivelvollisuuslaki (1214/2020) tuli voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuus koskee kaikkia Suomessa vakinaisesti asuvia alle 18-vuotiaita. Lapsi katsotaan oppivelvollisuuslakia sovellettaessa Suomessa vakinaisesti asuvaksi, jos hänellä on kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa. Henkilön kansalaisuudella ei ole oppivelvollisuuden piiriin kuulumisen määrittelyssä merkitystä.

Oppivelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai hän on tätä ennen hyväksytysti suorittanut toisen asteen koulutuksen.

Maksuttomuus koskee vain niitä opiskelijoita, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin. Oikeus maksuttomaan toisen asteen koulutukseen kestää sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.

Eduskunta on hyväksynyt keväällä 2026 lukiolain (714/2018) muutoksen. Muutoksen perusteella lukiolakiin lisätään 34 a §, jonka mukaan toisen asteen koulutukseen otetaan käyttöön lukuvuosimaksut kolmansien maiden kansalaisille (EU:n, ETA alueen ja Sveitsin ulkopuolelta hakeutuville kansalaisille). Muutos koskee sekä ammatillista että lukiokoulutusta. Maksu koskee koulutusta kaikilla kielillä.

Muutos tulee voimaan 1.8.2026 ja koskee niitä opiskelijoita, jotka aloittavat opintonsa toisella asteella 1.8.2026 tai sen jälkeen. Lukuvuosimaksut koskevat myös niitä opiskelijoita, jotka vaihtavat toiselle koulutuksen järjestäjälle tai toiseen tutkintoon 1.8.2026 tai sen jälkeen. Lukuvuosimaksut eivät koske opintonsa Espoon kaupungin lukiokoulutuksessa ennen 1.8.2026 opintonsa aloittaneita.

Lukuvuosimaksun periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista vaan säädetty lainsäädännössä. Koulutuksen järjestäjän on perittävä kolmannen maan kansalaiselta lukuvuosimaksu tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen hyväksytyltä opiskelijalta, joka hakee oleskelulupaa opiskelun perusteella tai oleskelee maassa opiskelun perusteella myönnettyllä oleskeluluvalla.

Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan lukuvuosimaksujen määrät, laatimaan hinnoittelun periaatteet lukuvuosimaksuille ja tiedottamaan niistä opiskelijoita.

Koulutuksen järjestäjä on velvollinen laatimaan toimintaperiaatteet, joita se soveltaa maksettujen lukuvuosimaksujen palauttamiseen, lukuvuosimaksujen hyvityksiin sekä lukuvuosimaksujen palauttamiseen esimerkiksi opintojen keskeytyessä tai opiskelijan erotessa.

Lukuvuosimaksuvelvolliset

Lukuvuosimaksuvelvollisia ovat uuden lain perusteella ne kolmansien maiden kansalaiset, jotka hakevat Suomesta oleskelulupaa opiskelun perusteella tai jotka oleskelevat Suomessa opiskelijan oleskeluluvalla. Kolmannen maan kansalaisilla tarkoitetaan muun maan kuin Euroopan unionin jäsenvaltion, Islannin, Liechtensteinin ja Norjan (ETA-alue) tai Sveitsin kansalaisia. Tähän rajaukseen on muutamia poikkeuksia, kuten mm. kansainvälistä suojelua saavat (turvapaikka ja toissijainen suojelu), tilapäisen suojelun perusteella annetun oleskeluluvan omaavat opiskelijat (ukrainalaiset) ja ne vaihto-opiskelijat, joilla on korkeintaan vuoden pituinen oleskelulupa eivät ole lukuvuosimaksuvelvollisia.

Suomessa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kohdalla ratkaisevaa on henkilön oleskeluluvan peruste, joka tulee varmistaa Maahanmuuttovirastosta lukuvuosimaksuvelvollisuuden selvittämiseksi. Lukuvuosimaksua ei peritä, jos opiskelijan oleskelu Suomessa perustuu perhesiteeseen eikä opiskeluun. Lukuvuosimaksuvelvoitetta ei ole niillä kolmannen maan kansalaisilla, jotka ovat Suomessa oppivelvollisia.

Jos hakija saa kotikunnan vasta sen jälkeen, kun henkilö on täyttänyt 18-vuotta, on hän lukuvuosimaksuvelvollinen.

Jos henkilön oleskeluluvan peruste vaihtuu opiskelusta esimerkiksi työntekoon, vapautuu hän perusteen muuttumisen jälkeen myös lukuvuosimaksuista.

Lukuvuosimaksun määräytyminen ja hinnoittelun periaatteet

Lukiokoulutuksen järjestäjä päättää lukuvuosimaksun suuruudesta. Lukiokoulutuksessa lukuvuosimaksun suuruus on koulutuksen järjestäjän oma yksikköhinta. Keskimääräinen valtakunnallinen yksikköhinta vuonna 2026 on 8953,47 €, joka perustuu viimeisimpään Opetushallituksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän kustannusraporttiin. Lukuvuosimaksuvelvollisista opiskelijoista ei saa valtionosuusrahoitusta, eikä heitä ilmoiteta rahoituksen perusteeksi.

Lukuvuosimaksu määräytyy opiskelijan opintojen alkaessa Espoon lukiokoulutuksen vahvistetun yksikköhinnan mukaan ja on sama suuruinen koko opintojen ajan.

Espoon lukiokoulutuksen lukuvuosimaksu kolmannen maan kansalaisille on lukuvuonna 2026–27 aloittavien osalta **10 300 €** (ALV 0 %) / vuosi ja se säilyy samansuuruinen opiskelijan koko opintojen ajan. Lukuvuosimaksu on voimassa kaikille määritelmän mukaisille opiskelijoille lukiosta tai linjasta huolimatta, niin suomenkielisessä kuin ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa sekä englanninkielisillä IB-linjoilla.

Hinta perustuu Espoon yksikköhinnan toteumaan vuonna 2025 (10 347 euroa/opiskelija/v). Hintaan ei ole laskettu mukaan valtakunnallista kehittämistehtävää tai projektimenoja. Loppusumma pyöristetään alaspäin lähimpään satalukuun.

Lukuvuosimaksu kattaa todelliset, opiskelijaan kohdistuvat suorat kustannukset, kuten: opetuksen ja oppimateriaalit, tietokoneen käyttö-, huolto- ja ylläpitokulut, opiskelijan ohjaus- ja tukipalvelut, opiskeluhuollon palvelut (mm. terveystarkastukset), vakuutukset, kouluruokailun, opetukseen liittyvät mahdolliset matkakulut, kiinteistömenot, hallinto- ja tukipalvelut sekä muut lukioiden yhteiset kulut.

Lukuvuosimaksuvelvolliselle tulee lukuvuosimaksun lisäksi maksettavaksi yo-tutkintoon kuuluvat kokeet. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (Opetushallituksen ja sen erillisyyksiköiden suoritteiden maksullisuudesta (1508/2025) mukainen Ylioppilastutkintolautakunnan perimä koekohtainen tutkintomaksu syksystä 2026 alkaen on 41 euroa.

Ruotsinkielisen Matlidens gymnasiumin lukuvuosimaksuksi esitetään samaa summaa Svenska Rum -lautakunnassa (28.05.2026).

Toisen asteen koulutuksen johtaja vastaa lukuvuosimaksun perimiseen liittyvistä käytännöistä sekä toimintaperiaatteiden laatimisesta.

Käytäntöjen ja toimintaperiaatteiden valmistelu vaatii monialaista yhteistyötä mm. lukioiden, toisen asteen koulutuksen, talouspalveluiden ja Visman sekä maahanmuuttoviraston välillä. Toimintaperiaatteiden ja ohjeiden tulee olla valmiina syyslukukauden 2026 alkuun mennessä. Lukuvuosimaksuja tulee voida laskuttaa kesäkuusta 2026 lähtien, jolloin yhteishaun valintatulokset julkaistaan. Ulkomailta Suomeen opiskelemaan hakeutuva voi hakea oleskelulupaa vasta sitten kun lukuvuosimaksu on suoritettu.

Tiedottaminen

Opiskelemaan hakeutuvalla on tiedotettava lukuvuosimaksun määräytymisestä koko opintojen ajalta.

Asiasta on tiedotettu perusopetuksen jälkeisen yhteyshaun hakukohteissa (Opintopolku) sekä verkkosivuilla <https://www.espoo.fi/fi/hae-lukioon>. Lukuvuosimaksuvelvollisille laaditaan ohjeistus lukuvuoden alkuun 2026 mennessä.

Toimivalta

Hallintosäännön I osan 2 luvun 3 §:n 28 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin palveluista tai muista suoritteista perittävien maksujen suuruudesta, ellei toimivaltaa ole annettu lautakunnille ja johtokunnille.

Hallintosäännön I osan 4 luvun 9 §:n 11 kohdan mukaan lautakuntien tehtävänä on tehdä esitys kaupunginhallitukselle toimialansa osalta lakiin tai asetukseen perustuvien maksujen suuruudesta.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi